

Український національний пантеон: Верховна Рада ухвалила Закон

1.7.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

1 липня Верховна Рада України ухвалила Закон України “Про Український національний пантеон” (реєстр. №15360).

Документ є одним із ключових кроків у формуванні сучасної державної політики національної пам'яті. Вперше на законодавчому рівні пропонується створити єдиний національний простір, що символізуватиме безперервність української державницької традиції — від Русі до сучасної України.

Законопроект передбачає створення у Києві державного меморіального комплексу, який виконуватиме одразу кілька важливих функцій. Він стане місцем почесного перепоховання визначних діячів України та встановлення кенотафів для тих, чиї останки неможливо повернути на Батьківщину. Водночас Пантеон має стати центром збереження історичної пам'яті, патріотичного виховання та проведення державних церемоній.

Особливе місце у концепції Пантеону відведено його державному та міжнародному значенню. Передбачається, що саме тут відбуватимуться офіційні урочистості, вручення найвищих державних нагород, а відвідання комплексу стане невід'ємною складовою Державного Протоколу та Церемоніалу України під час офіційних візитів іноземних лідерів і делегацій.

Право бути вшанованими у Національному пантеоні матимуть глави українських держав різних історичних епох, президенти України (крім тих, кого усунуто з поста в порядку імпічменту), головнокомандувачі українських військових формувань, визначні діячі науки, культури, освіти, релігії, державотворення, а також лауреати Нобелівської премії, пов'язані з Україною. Вшанування здійснюватиметься шляхом перепоховання, встановлення кенотафів або меморіальних таблиць.

Водночас законопроект визначає чіткі обмеження. До Пантеону не можуть бути включені особи, засуджені за злочини проти національної безпеки України, міжнародного правопорядку, а також ті, на яких поширюється дія законодавства про засудження комуністичного, нацистського та російського імперського тоталітарних режимів.

Окрему увагу приділено процедурі ухвалення рішень. Перепоховання можливе лише за згодою близьких родичів померлого. Оцінку кандидатур здійснюватиме спеціальний дорадчий орган, до складу якого увійдуть історики, науковці та представники Українського інституту національної пам'яті. Перед ухваленням остаточного рішення проводитиметься громадське обговорення.

Ініціатива покликана не лише забезпечити належне державне вшанування видатних українців, а й сформувати новий символ української державності, який об'єднає історичну пам'ять, національну гідність та спадкоємність поколінь.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики 30 червня 2026 року під час свого засідання підтримав законодавчу ініціативу та рекомендував Верховній Раді України невідкладно розглянути законопроект та схвалити його.

<https://www.rada.gov.ua/news/razom/273974.html>